

PRIVITAK 1. – PROGRAMI EDUKACIJE

Privitak 1.1.

Program edukacije za ranu detekciju i praćenje razvoja djece od rođenja do polaska u školu – PRD

Razina: OSNOVNA	Fond sati: 18h + 5h varijabilno	Predavanja: 9h Praktičan rad: 9h Supervizorske posjeti, mentorstvo i online komunikacija: +/- 5h
Ciljevi programa edukacije:	<ol style="list-style-type: none">1. Upoznavanje s politikama, strategijama i legislativom iz područja RRR;2. Upoznavanje s evidentiranjem, praćenjem, izvješćivanjem te standardima i normativima primarne zdravstvene zaštite;3. Upoznavanje s naprednim teorijskim i praktičnim konceptima detekcije, dijagnostike i rane intervencije kod djece pod rizikom za kašnjenja i razvojne poremećaje te djece s dijagnozama poremećaja u ranoj razvojnoj dobi. Upoznavanje polaznika s razvojem i poremećajima identificiranim u pet razvojnih područja: poremećaji kognitivnog, motornog, socijalno-emocionalnog, jezično/govornog ili fizičkog razvoja;4. Korištenje stručne literature za procjenu rasta i razvoja i odstupanja od tipičnog rasta i razvoja – detekcija (uzrasta od prvog mjeseca do navršenih šest godina);5. Metode komunikacije s roditeljima i metode rada/edukacije roditelja uz korištenje stručne literature.	
TEMATSKA PODRUČJA		
Naziv modula	Sadržaj	Trajanje
MODUL 1: Uvod u politiku, strategiju i legislativu u području RRR djece	<ul style="list-style-type: none">- Politike i strategije RRR;- Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva i izvještajni obrasci;- Standardi i normativi u primarnoj zdravstvenoj zaštiti;- Upoznavanje s Konceptom o procjeni i praćenju djece u okviru MKF-a (međunarodna klasifikacija funkcioniranja, onesposobljenja i zdravlje).	2 h
MODUL 2: Uvod u holistički pristup RRR	<p>AKTIVNOSTI:</p> <ul style="list-style-type: none">• Predavanje• Korištenje video materijala <ul style="list-style-type: none">- Razvoj mozga (od začeća do pete godine) i njegov ključni utjecaj na neurobiološke puteve koji utječu na zdravlje, učenje i ponašanje tijekom cijelog života;- Pojam tipičnog razvoja kroz pet razvojnih područja, praćenja istog i odstupanja od tipičnog razvoja;- Utjecaj efekata okoline na RRR i potencijalne poremećaje u razvoju;- Najučestaliji razvojni poremećaji i osnove detekcije i dijagnostike istih (intelektualne poteškoće, autistički spektar, poremećaji razvoja govora, emocionalni poremećaji i poremećaji ponašanja, cerebralna paraliza, kombinirane smetnje motornog i psihičkog razvoja, itd.);- Uloga obitelji i socioekonomskog stanja te zajednice i okoliša na razvoj djeteta od začeća do polaska u školu;- Koncept rane detekcije, dijagnostike i intervencije, najnovije znanstvene spoznaje.	2 h

	AKTIVNOSTI: <ul style="list-style-type: none"> Predavanje Korištenje video materijala 	
MODUL 3: Kocept skrininga, monitoringa, procjene, praćenje razvoja i detekcija	<ul style="list-style-type: none"> Što je praćenje (skrining), a što procjena razvoja; Razumijevanje koncepta prekretnica (miljokaza) i alata praćenja istih; Uvod u sustave monitoringa i skrininga u svjetu tijekom razdoblja RRR; Što je validan mjerni instrument; Potrebni materijali/didaktika za provođenje skrininga po kronološkoj dobi djece; Utjecaj dijagnostike na prognozu, potrebe redovne reevaluacije dijagnoze, razine funkciranja i komorbiditeta; Upućivanje na dijagnostiku i intervenciju, umrežavanje servisa na lokalnoj razini. 	2 h
RADIONICA 3a. Korištenje razvojnih bihevioralnih skala (RBS) za praćenje i detekciju (standardizirana u BiH)	<ul style="list-style-type: none"> Koncept razvojnog mjernog instrumenta (za monitoring i skrining) i BiH razvojnih normi; Korištenje RBS; Grafička prezentacija rezultata; Re-test i ponovna procjena; Komuniciranje rezultata s roditeljima/starateljima Upućivanje kroz sustav za daljnju detekciju, dijagnostiku i intervenciju; Izvješćivanje prema nadležnim zavodima za javno zdravstvo. 	2 h
RADIONICA 3b. Korištenje RBS – neposredni rad s djecom uz mentora	<ul style="list-style-type: none"> Korištenje RBS za skrining i monitoring djece uzrasta od rođenja do tri godine u neposrednom radu s djecom uz mentora; Korištenje RBS za skrining i monitoring djece uzrasta do šest godina u neposrednom radu s djecom uz mentora. 	6h
	AKTIVNOSTI: <ul style="list-style-type: none"> Predavanje Rad u skupinama Korištenje video materijala Aktivno sudjelovanje/radionica Praktičan rad s djecom 	
MODUL 4: Komunikacija i rad s roditeljima	<ul style="list-style-type: none"> Metode komunikacije s roditeljima/starateljima, faze suočavanja i prihvaćanja dijagnoze/odstupanja; Uloga roditelja u radu s djecom s identificiranim odstupanjima od tipičnog razvoja; Poznavanje sustava podrške i postojećih servisa na lokalnoj razini te upućivanje na dalji tretman sukladno potrebama; Organizacija sustavnih edukacija za roditelje djece tipičnog razvoja (prevencija) i roditelja djece s odstupanjima u razvoju (intervencija); Uporaba stručnih materijala i Kurikulum za edukaciju roditelja od rođenja djece do polaska u školu za organizaciju radionica i predavanja za roditelje. 	4 h

	AKTIVNOSTI: <ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • Rad u skupinama • Korištenje video materijala • Aktivno učestvovanje/radionica 													
MODUL 5: Supervizijske posjete, mentorstvo	<ul style="list-style-type: none"> - Podrška i mentorstvo u detekciji na lokacijama polaznika edukacije; - Monitoring i evaluacija procesa detekcije; - Mentorstvo u procjeni i komunikaciji rezultata s roditeljima; - Savjetovanje i pomoć pri kreiranju i realiziranju edukacija za roditelje; - Dostupnost stručne supervizije i mentorstva u trenutnom vremenu. 	5 h varijabilno												
	AKTIVNOSTI: <ul style="list-style-type: none"> - Online komunikacija; - Supervizijske posjete na lokacijama polaznika edukacije; - Praktični rad/trening na lokacijama polaznika edukacije; - Monitoring rada i aktivnosti na lokacijama polaznika edukacije; - Pomoć u organiziranju programa rane detekcije i intervencije. 													
ISHODI UČENJA/KOMPETENCIJE:	<ul style="list-style-type: none"> • Objasniti zakonodavni okvir, standarde i normative u području primarne zdravstvene zaštite te načela vođenja evidencije i izvješćivanja u RRR; • Primjeniti cijelovit koncept rane detekcije, dijagnostike i praćenja razvoja kod djece s razvojnim kašnjenjima ili poremećajima; • Primjeniti parametre rasta i razvoja djeteta te odgovarajuće metode praćenja i evaluacije istih; • Provesti napredni skrining djece radi prepoznavanja mogućih poremećaja u razvoju i rastu, uz primjenu RBS; • Objasniti strukturu i funkciju sustava usluga za ranu detekciju, dijagnostiku i intervenciju kod djece s razvojnim teškoćama; • Provoditi redovitu edukaciju roditelja, aktivno ih uključujući u rad s djecom uključenom u programe detekcije i intervencije, uz korištenje stručnih materijala. 													
Metode ocjenjivanja: 100% sudjelovanje Pismeni ispit = 50 bodova Praktični ispit = 50 bodova <i>*kriterij za izdavanje certifikata - 95% uspješnosti</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Vrsta</th> <th>Sudjelovanje (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>a) prisustvo na svim aktivnostima</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>b) aktivnost/učešće na svim radionicama</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>c) praktičan rad/trening</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>d) pismeni ispit</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>e) praktični ispit (20 RBS)</td> <td>30%</td> </tr> </tbody> </table>	Vrsta	Sudjelovanje (%)	a) prisustvo na svim aktivnostima	10 %	b) aktivnost/učešće na svim radionicama	10%	c) praktičan rad/trening	20%	d) pismeni ispit	30%	e) praktični ispit (20 RBS)	30%	
Vrsta	Sudjelovanje (%)													
a) prisustvo na svim aktivnostima	10 %													
b) aktivnost/učešće na svim radionicama	10%													
c) praktičan rad/trening	20%													
d) pismeni ispit	30%													
e) praktični ispit (20 RBS)	30%													
PRAKTIČNI ISPIT:	<ul style="list-style-type: none"> - Samostalno urađeno 20 RBS s djecom različitih uzrasta (od prvog mjeseca do šeste godine), od kojih će bar pet RBS biti urađeno s djecom s odstupanjima u razvoju; - Napisana anamneza i opis slučaja prema uputama za djecu s odstupanjem te opisani daljnji koraci za obitelj. 													

Privitak 1.2.

Program edukacije za osnove rane intervencije razvojnih kašnjenja i poremećaja kod djece od rođenja do polaska u školu, s fokusom na djecu uzrasta do tri godine – PRI

Razina: SREDNJA	Fond sati: 60h + 10h varijabilno	Predavanja: 32h Praktičan rad skupina: 18h Trening: 10h Supervizijske posjete, mentorstvo i online komunikacija: +/- 10h
Ciljevi programa edukacije:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznavanje parametara RRR djeteta, praćenje i procjena istih; 2. Nadogradnja saznanja o teorijskim i praktičnim konceptima rane intervencije kod djece pod rizikom za razvojne poremećaje i kašnjenja te djece s dijagnozama poremećaja u ranoj razvojnoj dobi; 3. Nadogradnja znanja o holističkom, razvojnom, bihevioralnom pristupu detaljne razvojne procjene i analize razvoja djece uzrasta od rođenja do tri godine, i uzrasta od tri do šest godina uz korištenje razvojnih mjernih instrumenata; 4. Korištenje razvojnih mjernih instrumenata za detaljnu procjenu razvoja djece do polaska u školu i izradu individualnih razvojnih/edukativnih programa stimulacije (intervencija); 5. Izrada individualiziranog programa stimulacije za svako razvojno područje na temelju rezultata procjene, praćenje napretka djeteta kroz programe te re-evaluacija programa i razine funkcioniranja djeteta; 6. Nadogradnja znanja o suvremenim znanstvenim spoznajama u području rane intervencije, znanstveno valjanim praksama i metodama rada izrade individualnih planova i programa intervencije i primjene istih (Intervencija I. razina – rad s roditeljima; Intervencija II. razina – rad s djetetom); 7. Provođenje razvojnog, holističkog principa intervencije kod djece pod rizikom za razvoj poremećaja i djece s identificiranim poremećajima u razvoju od rođenja do šeste godine (s fokusom na uzrast od rođenja do tri godine); 8. Stjecanje praktičnih vještina-osnovnih taktika u radu s djecom s poremećajima u specifičnim razvojnim područjima i korištenje istih u sustavu i tijekom svakodnevnog rada; 9. Primjena koncepta redovite edukacije roditelja, uključivanje roditelja u rad s djecom uključenom u programe detekcije i intervencije uz korištenje stručnih materijala. 	
TEMATSKA PODRUČJA		
Naziv modula	Sadržaj	Trajanje
MODUL 1 . Koncept skrinininga, monitoringa, procjene, praćenje razvoja te intervencije	<ul style="list-style-type: none"> - Najnovije spoznaje iz područja RRR i utjecaja okoline na ispunjenje punog potencijala svakog djeteta; - Što je praćenje (skrining), a što procjena razvoja; - Razumijevanje koncepta prekretnica i alata za procjenu i praćenje istih; - Uvod u sustave monitoringa i skrinininga u svijetu tijekom razdoblja RRR; - Što je validan mjerni instrument; - Korištenje RBS-a u radu; - Utjecaj dijagnostike na prognozu, potrebe redovite re-evaluacije razine funkcioniranja i komorbiditeta; - Upućivanje na dijagnostiku i intervenciju, umrežavanje servisa na lokalnoj razini; - Različiti vidovi rane intervencije u svijetu; - Efektivne, znanstveno valjane metode intervencije u radu s djecom. 	4h

	AKTIVNOSTI: <ul style="list-style-type: none"> Predavanje Korištenje video materijala 	
MODUL 2. Intervencija I. razina – Stručni materijali za edukaciju roditelja: Kako kreirati program redovne edukacije za roditelje?	<ul style="list-style-type: none"> - Uloga roditelja u radu s djecom s identificiranim odstupanjima od tipičnog razvoja; - Kako realizirati sustavnu edukaciju za roditelje djece tipičnog razvoja (prevencija) i roditelja djece s odstupanjima u razvoju (intervencija); - Uporaba stručnih materijala za organizaciju radionica i predavanja za roditelje; - Korištenje dodatne literature i izrada pratećih materijala uz edukaciju za roditelje. 	4h
RADIONICA 2a. Intervencija I. razina – Edukacija roditelja	<ul style="list-style-type: none"> - Izrada prezentacije za roditelje uz korištenje stručnih materijala za edukaciju roditelja i propratne literature; - Prezentacija urađena po temama za edukaciju roditelja – osvrt i <i>feedback</i>. 	4h
	AKTIVNOSTI: <ul style="list-style-type: none"> Predavanje Rad u manjim skupinama Korištenje video materijala Praktičan rad 	
MODUL 3. Sveobuhvatna procjena razvoja djeteta kroz pet razvojnih područja. Korištenje validnih mjernih instrumenata.	<ul style="list-style-type: none"> - Koncept razvojnog mjernog instrumenta za holističku procjenu sukladno BiH razvojnim normama; - Procjena razvoja prema razvojnom području; - Materijali/didaktika potrebna za sveobuhvatnu procjenu svih pet razvojnih područja; - Najčešće greške i pozitivne prakse u tijeku procjene razvoja djece; - Detaljna procjena putem razvojnih mjernih instrumenata; - Kreiranje dugoročnih i kratkoročnih ciljeva prema rezultatima procjene; - Grafička prezentacija rezultata procjene; - Re-test i ponovna procjena; - Komuniciranje rezultata s roditeljima/starateljima; - Komuniciranje rezultata sa suradnicima uključenim u proces procjene i intervencije. 	6h
RADIONICA 3a. Korištenje razvojnih mjernih instrumenata za detaljnu razvojnu procjenu djece Razvojni mjerni instrument 0 - 3 Razvojni mjerni instrument 3 - 6	<ul style="list-style-type: none"> - Praktična primjena razvojnih mjernih instrumenata za detaljnu razvojnu procjenu djece uzrasta 0 - 3 i 3 - 6 	4h
RADIONICA 3b. Praktičan rad s djecom	<ul style="list-style-type: none"> - Procjena razvoja djece korištenjem razvojnih mjernih instrumenata za uzrast 0 - 3 i 3 - 6 	6h
	AKTIVNOSTI: <ul style="list-style-type: none"> Predavanje Rad u skupinama Korištenje video materijala Aktivno sudjelovanje/radionica Praktičan rad s djecom 	

MODUL 4. Izrada individualnog plana i programa rada prema razvojnim područjima na temelju procjene - sustavni rad na programima - INTERVENCIJA	<ul style="list-style-type: none"> - Izrada individualnog holističkog plana intervencije prema rezultatima razvojne procjene shodno pet razvojnih područja (transdisciplinarni pristup radu); - Izrada osnovnih programa stimulacije prema područjima u kojima su detektirana kašnjenja; - Korištenje obrazaca za praćenje i mjerjenje tijekom rada s djecom; - Analiza rada/uspješnosti po programima; - Re-evaluacija; - Načini angažiranja roditelja u provođenju aktivnosti iz plana i programa rada kod kuće i u zajednici; - Sustavno dugotrajno praćenje i re-evaluacije. 	6h
RADIONICA 4a. Izrada individualnog plana i programa stimulacije za djecu uzrasta 0 - 3 i 3 - 6	<ul style="list-style-type: none"> - Izrada individualnih holističkih planova intervencije prema rezultatima razvojnih procjena shodno pet razvojnih područja. 	6h
	AKTIVNOSTI: <ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • Rad u skupinama • Korištenje video materijala • Aktivno sudjelovanje/radionica 	
MODUL 5. Sustavni rad na programima s djecom - INTERVENCIJA	<ul style="list-style-type: none"> - Sustav organizacije rada na programima, provođenje intervencije; - Motivacija i kreiranje pozitivne atmosfere; - Provodenje individualnih programa; - Prikupljanje podataka tijekom rada; - Osnovna pravila pri radu s djecom; - Kreiranje radne sredine za rad s djecom u ranoj razvojnoj dobi; - Potrebnii materijali/didaktika za stimulaciju razvoja djece do polaska u školu; - Osnovne greške i moguća rješenja u izravnom radu s djecom. 	6h
RADIONICA 5a. Praktični rad s djecom po izrađenom individualnom planu i programu	<ul style="list-style-type: none"> - Izravan rad s djecom po izrađenim individualnim programima stimulacije uz nadzor predavača; odnosno edukatora u praktičnom dijelu edukacije; - Rad na programima korištenjem razvojnih mjernih instrumenta 0 - 3 i 3 - 6. 	4h
	AKTIVNOSTI: <ul style="list-style-type: none"> • Predavanja • Rad u skupini • Praktičan rad s djecom 	
MODUL 6. Osnovne znanstveno valjane taktike u radu s djecom s poteškoćama	<ul style="list-style-type: none"> - Osnovne znanstvene taktike u podučavanju djece; - Pet osnovnih programa/pivotalnih vještina u RRR; - Pozitivno potkrepljenje i kazna; - Motivacija djeteta za rad; - Pravila, pohvale i ignoriranje; - Ekonomija žetona; - Primakov princip; - Odobravanje i neodobravanje; - Postojanje znanstveno potvrđenih protokola za induciranje vještina koje se prirodno nisu razvile. 	6h
RADIONICA 6a. Primjena naučenih taktika u radu <i>Peer-tutoring vježba</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Primjena znanstvenih taktika u radu u parovima uz superviziju predavača, odnosno edukatora u praktičnom dijelu edukacije. 	4h

	AKTIVNOSTI: <ul style="list-style-type: none"> • Praktičan rad u paru • Rad u skupinama 													
MODUL 7. Supervizijske posjete, mentorstva i online komunikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Mentorstvo u kreiranju programa detekcije i intervencije na lokacijama; - Kontinuirana online komunikacija po potrebi za izvješčivanje i podršku u samostalnom radu; - Savjetovanje i pomoć pri kreiranju i realizaciji edukacija za roditelje; - Dostupnost stručne supervizije i mentorstva u trenutnom vremenu. 	10h varijabilno												
	AKTIVNOSTI: <ul style="list-style-type: none"> • Online komunikacija; • Supervizijske posjete na lokacijama polaznika edukacije; • Praktični rad/trening na lokacijama polaznika edukacije; • Monitoring rada i aktivnosti na lokacijama polaznika edukacije; • Pomoć u organiziranju programa rane detekcije i intervencije. 													
ISHODI UČENJA/KOMPETENCIJE:	<ul style="list-style-type: none"> • Objasniti i primijeniti koncept rane intervencije kod djece s razvojnim poremećajima; • Prepoznati i pratiti parametre rasta i razvoja djeteta te provoditi detaljnu procjenu istih; • Provesti sveobuhvatnu, holističku i detaljnu procjenu razvoja djeteta u pet razvojnih područja uz korištenje razvojnih mjernih instrumenta; • Izraditi individualni plan i program stimulacije (intervencije); • Osmisliti, izraditi i periodično revidirati individualne programe rada za djecu u svih pet razvojnih područja; • Primijeniti osnovne principe razvojnog i holističkog pristupa u intervenciji s djecom u riziku i djecom s identificiranim razvojnim poremećajima od rođenja do šeste godine, s fokusom na uzrast od rođenja do tri godine; • Provesti praćenje (monitoring) provođenja individualnih planova i programa rada s djecom i njihovim obiteljima; • Primijeniti teorijska i praktična znanja o osnovama različitih metoda rada s djecom s razvojnim poteškoćama; • Primjeniti koncept redovite edukacije roditelja uz uključivanje roditelje u rad s djecom uključenom u programe detekcije i intervencije; • Osmisliti i provesti edukaciju za roditelje uz korištenje stručnih materijala. 													
Metode ocjenjivanja: 100% sudjelovanje Pismeni ispit = 50 bodova Praktični ispit = 50 bodova *kriterij za izdavanje certifikata - 90% uspješnosti	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Vrsta</th> <th>Sudjelovanje (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>a) prisustvo na svim aktivnostima</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>b) aktivnost/sudjelovanje na svim radionicama</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>c) praktičan rad/trening</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>d) pismeni ispit</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>e) praktični ispit</td> <td>30%</td> </tr> </tbody> </table>	Vrsta	Sudjelovanje (%)	a) prisustvo na svim aktivnostima	10 %	b) aktivnost/sudjelovanje na svim radionicama	10%	c) praktičan rad/trening	20%	d) pismeni ispit	30%	e) praktični ispit	30%	
Vrsta	Sudjelovanje (%)													
a) prisustvo na svim aktivnostima	10 %													
b) aktivnost/sudjelovanje na svim radionicama	10%													
c) praktičan rad/trening	20%													
d) pismeni ispit	30%													
e) praktični ispit	30%													
PRAKTIČNI ISPIT:	<ul style="list-style-type: none"> - Samostalno urađene četiri RBS s djecom različitih uzrasta (od jednog mjeseca do šeste godine), od kojih će dvije RBS biti urađene s djecom s odstupanjima u razvoju; - Završena anamneza i opis slučaja prema uputama za djecu s odstupanjem te opisani daljnji koraci za obitelj; - Izrađena dva razvojna mjerna instrumenta (jedan za uzrast 0 - 3 i jedan za uzrast 3 - 6)/kompletna procjena razvoja kroz svih pet razvojnih područja te izrađenih 10 programa stimulacije za svaki razvojni mjerni instrument/dijete (intervencija). 													

Privitak 1.3.

Program edukacije trenera u području rane detekcije i osnova rane intervencije – ToT RDRI

Razina: NAPREDNA	Fond sati: 30h	Predavanja: 20h Praktičan rad skupina: 10h
Ciljevi programa edukacije:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stjecanje znanja iz područja podučavanja, prenošenja znanja odraslima; 2. Stjecanje praktičnih znanja o efektivnom načinu prezentiranja materijala/znanja odraslima; 3. Upoznavanje s naprednim teorijskim i praktičnim konceptima prevencije, detekcije, dijagnostike i rane intervencije kod djece s poremećajima u razvoju s posebnim fokusom na ranu razvojnu dob (0 - 3); 4. Koncept praćenja, monitoringa, supervizije kvalitete rada s djecom uz korištenje mjernog instrumenta (RBS); 5. Upoznavanje s korištenjem pravilnika i popisa za provjeru kvalitete provođenja skrininga/procjene; 6. Korištenje razvojnih mjernih instrumenata za detaljnu holističku procjenu i izradu plana i programa rada s djecom u programima intervencije; 7. Stjecanje praktičnih vještina-osnovnih taktika u radu s djecom s poremećajima u specifičnim razvojnim područjima i korištenje istih u sustavu i tijekom svakodnevnog rada; 8. Primjena koncepta redovite edukacije roditelja uz korištenje stručnih materijala, uključivanje roditelja u rad s djecom uključenom u programe detekcije i intervencije; 9. Stjecanje znanja i vještina o načinu komunikacije s roditeljima djece uključene u programe detekcije i intervencije; 10. Stjecanje znanja upotrebe valjanih razvojnih mjernih instrumenata u organizaciji rada s djecom. 	

TEMATSKA PODRUČJA

Naziv modula	Sadržaj	Trajanje
MODUL 1: Sustav podrške i unaprjeđenje RRR djece	<ul style="list-style-type: none"> - Povijest i razvoj koncepta RRR u Federaciji BiH; - Međusektorski pristup u RRR u Federaciji BiH; - Relevantne politike i legislativa iz područja RRR; - Upoznavanje s Konceptom o procjeni i praćenju djece u okviru MKF-a; - Komponente sustava podrške djeci i obiteljima djece u RRR; - Standardi i normativi, nomenklatura usluga iz područja RRR u zdravstvu; - Uloga genetskih faktora i faktora okoline na razvoj djeteta kroz fazu do dobi do šest godina, s fokusom na razdoblje od 0 - 3 godine; - Faktori rizika za nastanak poremećaja razvoja i rasta djeteta; - Razumijevanje koncepta prekretnica i alata za procjenu i praćenje istih; - Uputivanje na dijagnostiku i intervenciju, umrežavanje servisa na lokalnoj razini. - Utjecaj dijagnostike na prognozu, potrebe redovite re-evaluacije razine funkcioniranja i komorbiditeta. 	4h

	AKTIVNOSTI: <ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • Korištenje video i pisanih materijala 	
MODUL 2: Koncept skrininga, monitoringa, detekcije, procjene i praćenje razvoja	<ul style="list-style-type: none"> - Koncepti skrininga, praćenja, procjene i detekcije: sličnosti/razlike; - Proces validacije razvojnog mjernog instrumenta, kreiranje razvojnih normi; - Razumijevanje koncepta prekretnica i alata i mogućih načina multidisciplinarnog i transdisciplinarnog praćenja istih; - Što je validan mjerni instrument u RRR; - Potrebni materijali/didaktika za provođenje skrininga po kronološkom uzrastu djece; - Kako se mjeri ponašanje i procjenjuje razina funkcioniranja djeteta; - Upotreba RBS za skrining, monitoring, praćenje razvoja. 	6h
	AKTIVNOSTI: <ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • Rad u manjim skupinama • Korištenje video materijala • Aktivno sudjelovanje/radionica 	
MODUL 3: Detaljna procjena razvoja	<ul style="list-style-type: none"> - Koncept razvojnog mjernog instrumenta za holističku procjenu sukladno BiH razvojnim normama; - Što je to procjena zasnovana na stručnim materijalima; - Što su to razvojni mjerni instrumenti za procjenu i izradu individualnih razvojnih programa od 0 - 3 i 3 - 6 godine; - Korištenje razvojnih mjernih instrumenata; - Materijali i didaktička sredstva neophodna za proces procjene; - Kako se pravilno vodi i realizira proces procjene; - Kreiranje dugoročnih ciljeva i kratkoročnih ciljeva prema rezultatima procjene; - Grafička prezentacija rezultata procjene; - Re-test i ponovna procjena; - Komuniciranje rezultata s roditeljima/starateljima. 	5h
	AKTIVNOSTI: <ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • Rad u skupinama • Korištenje video materijala • Aktivno sudjelovanje/radionica 	
MODUL 4: Rana intervencija (individualiziran izravan rad s djecom/ stimulacija razvoja)	<ul style="list-style-type: none"> - Što je to efektivna i efikasna intervencija u ranom djetinjstvu; - Kako od procjene kreirati individualne razvojne programe; - Što je sve potrebno za uspješnu intervenciju; - Kako implementirati individualne razvojne programe; - Unaprjeđenje znanja u području znanstveno zasnovanog rada s djecom te programske organizacije intervencije u ranom djetinjstvu; - Izrada individualnog holističkog plana intervencije prema rezultatima razvojne procjene, u odnosu na pet razvojnih područja (transdisciplinarni pristup radu); - Korištenje obrazaca za praćenje i mjerjenje tijekom rada s djecom; - Analiza rada/uspješnosti po programima; - Re-evaluacija; - Načini angažiranja roditelja u provođenju aktivnosti iz plana i programa rada kod kuće i u zajednici; - Sustavno dugotrajno praćenje i re-evaluacije. 	5h

	AKTIVNOSTI: <ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • Rad u skupinama • Korištenje video materijala • Aktivno sudjelovanje/radionica 	
MODUL 5: Komunikacija i rad s roditeljima	<ul style="list-style-type: none"> - Uloga roditelja u radu s djecom s identificiranim odstupanjima od tipičnog razvoja; - Kako realizirati sustavnu edukaciju za roditelje djece tipičnog razvoja (prevencija) i roditelja djece s odstupanjima u razvoju (intervencija); - Uporaba stručnih materijala i <i>Kurikuluma za edukaciju roditelja od rođenja djece do polaska u školu</i> za organizaciju radionica i predavanja za roditelje; - Korištenje dodatne literature i izrada pratećih materijala uz edukaciju za roditelje; - Unaprjeđenje znanja o aktivnostima prikladnim za kućno okruženje, a radi poticanja razvoja djeteta adekvatno njegovom uzrastu (holistički pristup). 	6h
MODUL 6: Mentorstvo, supervizija, rad s odraslima	AKTIVNOSTI: <ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • Rad u skupinama • Korištenje video materijala • Aktivno sudjelovanje/radionica <ul style="list-style-type: none"> - Stjecanje znanja iz područja podučavanja, prenošenja znanja odraslim; - Stjecanje praktičnih znanja o efektivnom načinu prezentiranja materijala/znanja odraslima; - Što je uspješna komunikacija i suradnja s odraslima; - Mentorstvo i supervizija u sklopu programa rane detekcije i intervencije; - Savjetovanje i pomoć pri skriningu, procjeni, izradi programa i realizaciji stimualcije individualno i u manjim i većim skupinama djece; - Savjetovanje i pomoć pri kreiranju i realiziranju edukacija za roditelje; - Dostupnost stručne supervizije i mentorstva u trenutnom vremenu. 	4h
	AKTIVNOSTI: <ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • Rad u skupinama • Korištenje video materijala • Aktivno sudjelovanje/radionica 	

ISHODI UČENJA/KOMPETENCIJE:	<ul style="list-style-type: none"> Primijeniti znanja iz područja podučavanja, prijenosa znanja i rada s odraslima; Demonstrirati vještine učinkovite prezentacije materijala/znanja odraslima; Objasniti zakonodavni okvir, standarde i normative u primarnoj zdravstvenoj zaštiti te načine vođenja evidencije i izvješćivanja u području RRR; Analizirati i primijeniti sve korake u procesu rane detekcije, dijagnostike i praćenja razvoja djece s razvojnim kašnjenjima ili poremećajima; Organizirati i provoditi redovitu edukaciju roditelja te ih aktivno uključiti u rad s djecom koja sudjeluju u programu detekcije i intervencije; Provesti detaljnu, holističku i transdisciplinarnu procjenu djetetova razvoja te izraditi i revidirati individualizirane programe rada u svih pet razvojnih područja; Objasniti primjenu transdisciplinarnog koncepta rada u RRR; Provoditi praćenje (monitoring) implementacije individualnih planova i programa rada s djecom i njihovim obiteljima; Primijeniti teorijska i praktična znanja o osnovama različitih metoda rada s djecom s razvojnim poremećajima. 	
Metode ocjenjivanja: 100% sudjelovanje Pismeni ispit = 50 bodova Praktični ispit = 50 bodova <i>*kriterij za izdavanje certifikata 90 % uspješnosti</i>	Vrsta	Sudjelovanje (%)
PRAKTIČNI ISPIT:		<ul style="list-style-type: none"> a) prisustvo na svim aktivnostima b) aktivnost/sudjelovanje na svim radionicama c) praktičan rad/trening d) pismeni ispit e) praktični ispit

PRIVITAK 2. – ZAPISNICI O POLAGANJU ISPITA POLAZNIKA

Privitak 2.1. Zapisnik o polaganju ispita - PRD

FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

ZAPISNIK

o polaganju ispita polaznika

Programa dodatne edukacije za radnu detekciju i praćenje razvoja djece od rođenja do polaska u školu
održanog od do

Pismeni dio ispita – eliminatoran		Praktični dio ispita – raspored bodova	
		Max. broj bodova na praktičnom dijelu ispita = 50	
		Min. broj bodova za prolaz = 50 bodova (100%)	
– Broj pitanja 25		– Urađeno 20 RBS,	Anamneza i opis
– Svaki točan odgovor = 2 boda		5 su s	slučajja za svaku RBS
– Max. broj bodova na pismenom dijelu ispita = 50 bodova		identificiranim	
– Min. broj bodova za prolaz = 45 bodova (90%)		odstupanjima u	
		razvoju	
	20	15	15

ZAPROLAZ PO OBRAZETRIRJA POTREBNO UKUPNO 95 BODOVA

PROŠAOILA ≥ 95

PAOILA < 95

ISPITIVAČI:

1.

2.

3.

NOSITELJ EDUKACIJE:

Privitak 2.2. Zapisnik o polaganju ispita – PRI

FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

Z A P I S N I K

o polaganju ispita polaznika
Programa dodatne edukacije za osnove rane intervencije kod djece s odstupanjima u razvoju
uzrasta od rođenja do polaska u školu
Održanog od do

Pismeni dio ispita – eliminatoran	Praktični dio ispita – raspored bodova
- Broj pitanja 25	- Max. broj bodova na pismenom dijelu ispita = 50 bodova
- Svaki točan odgovor = 2 boda	- Min. broj bodova za prolaz = 45 bodova (90%)
- Max. broj bodova na pismenom dijelu ispita = 50 bodova	- Uradene 4 RBS
- Min. broj bodova za prolaz = 45 bodova (90%)	- Uradena detaljna (2 s odstupanjima u razvoju) Anamneza i opis slučaja za svaku RBS
	- Uradena 2 razvojna mjerena i instrumenta (0 - 3 i 3 - 6)
	- Razvojna plana i programa stimulacije (10 programa iz svakog razvijnog mernog instrumenta)
	10
	20
	20

ZA PROLAZ PO OBALIKTERIJA POTREBNO UKUPNO 90 BODOVA

PROŠAO/LA \geq 90

PAO/LA < 90

NOSITELJ EDUKACIJE:

ISPITIVAČI:

1.

2.

3.

Privitak 2.3. Zapisnik o polaganju ispita – ToT RDR!

FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

ZAPISNIK

o polaganju ispita polaznika

Programa dodatne edukacije trenera iz područja rane detekcije i osnova rane intervencije kod djece s odstupanjima u razvoju uzrasta od rođenja do polaska u školu
održanog od do

Pismeni dio ispita – eliminatoran		Praktični dio ispita – raspored bodova	
- Broj pitanja 25	- Max. broj bodova na praktičnom dijelu ispita = 50 bodova	- Napisane 2	- Napisane i provedene 4 tematske edukacije
- Svaki točan odgovor = 2 boda	- Min. broj bodova za prolaz = 45 bodova (90%)	- Uradeno pet RBS s popisima za prvojeru kao mentor	- roditelja za različite uzraste djece/različita razvojna područja
- Max. broj bodova na pismenom dijelu ispita = 50 bodova			
- Min. broj bodova za prolaz = 45 bodova (90%)			
	10	30	20

ZA PROLAZ PO OBALIKERIJA POTREBNO UKUPNO 90 BODOVA

PROŠAO/LA \geq 90
PAO/LA < 90

NOSITELJ EDUKACIJE:

ISPITIVAČI:

1.

2.

3.

Privitak 3. – Certifikati o uspješno završenoj edukaciiji

Privitak 3.1. – Certifikat o uspješno završenoj edukaciiji – PRD

Broj:

Mjesto:

Na temelju članka 27. Pravilnika o dodatnoj edukaciji u području ranog rasta i razvoja djece
("Službene novine Federacije BiH", broj.....) federalni ministar zdravstva, izdaje

C E R T I F I K A T **O USPJEŠNO ZAVRŠENOJ EDUKACIJI**

.....
ime (ime roditelja) prezime

rođen-a
(dan, mjesec, godina) (općina) (država)

nakon uspješno završene edukacije dana stekao-la je pravo na izdavanje
certifikata kojim se potvrđuje znanje iz područja ranog rasta i razvoja djece za

Program edukacije za ranu detekciju i praćenja razvoja djece od rođenja do polaska u školu

NOSITELJ EDUKACIJE

.....

MINISTAR

.....

Dodatak uz Certifikat o uspješno završenoj edukaciji – PRD

Pregled znanja i vještina, odnosno ishoda učenja/kompetencija stečenih tijekom Programa edukacije za radnu detekciju i praćenje razvoja djece od rođenja do polaska u školu:

- Objasniti zakonodavni okvir, standarde i normative u području primarne zdravstvene zaštite te načela vođenja evidencije i izvješćivanja u RRR.
- Primijeniti cjelovit koncept rane detekcije, dijagnostike i praćenja razvoja kod djece s razvojnim kašnjenjima ili poremećajima.
- Primjeniti parametre rasta i razvoja djeteta te odgovarajuće metode praćenja i evaluacije istih.
- Provesti napredni skrining djece radi prepoznavanja mogućih poremećaja u razvoju i rastu, uz primjenu RBS.
- Objasniti strukturu i funkciju sustava usluga za ranu detekciju, dijagnostiku i intervenciju kod djece s razvojnim teškoćama.
- Provoditi redovitu edukaciju roditelja, aktivno ih uključujući u rad s djecom uključenom u programe detekcije i intervencije, uz korištenje stručnih materijala.

Privitak 3.2. – Certifikat o uspješno završenoj edukaciji – PRI

Broj:

Mjesto:

Na temelju članka 27. Pravilnika o dodatnoj edukaciji u području ranog rasta i razvoja djece
„Službene novine Federacije BiH“, broj.....) federalni ministar zdravstva, izdaje

C E R T I F I K A T **O USPJEŠNO ZAVRŠENOJ EDUKACIJI**

.....
ime (ime roditelja) prezime

rođen-a
(dan, mjesec, godina) (općina) (država)

nakon uspješno završene edukacije dana stekao-la je pravo na izdavanje
certifikata kojim se potvrđuje znanje iz područja ranog rasta i razvoja djece za

**Program edukacije za osnove rane intervencije razvojnih kašnjenja i poremećaja kod djece od
rođenje do polaska u školu, s fokusom na djecu uzrasta do tri godine**

NOSITELJ EDUKACIJE

MINISTAR

.....

.....

Dodatak uz Certifikat o uspješno završenoj edukaciji – PRI

Pregled znanja i vještina, odnosno ishoda učenja/kompetencija stečenih tijekom Programa edukacije za osnove rane intervencije razvojnih kašnjenja i poremećaja kod djece od rođenja do polaska u školu, s fokusom na djecu uzrasta do tri godine:

- Objasniti i primijeniti koncept rane intervencije kod djece s razvojnim poremećajima.
- Prepoznati i pratiti parametre rasta i razvoja djeteta te provoditi detaljnu procjenu istih.
- Provesti sveobuhvatnu, holističku i detaljnu procjenu razvoja djeteta u pet razvojnih područja uz korištenje razvojnih mjernih instrumenta.
- Izraditi individualni plan i program stimulacije (intervencije).
- Osmisliti, izraditi i periodično revidirati individualne programe rada za djecu u svih pet razvojnih područja.
- Primijeniti osnovne principe razvojnog i holističkog pristupa u intervenciji s djecom u riziku i djecom s identificiranim razvojnim poremećajima od rođenja do šeste godine, s fokusom na uzrast od rođenja do tri godine.
- Provesti praćenje (monitoring) provođenja individualnih planova i programa rada s djecom i njihovim obiteljima.
- Primijeniti teorijska i praktična znanja o osnovama različitih metoda rada s djecom s razvojnim poteškoćama.
- Primjeniti koncept redovite edukacije roditelja uz uključivanje roditelja u rad s djecom uključenom u programe detekcije i intervencije.
- Osmisliti i provesti edukaciju za roditelje uz korištenje stručnih materijala.

Privitak 3.3. – Certifikat o uspješno završenoj edukaciji – ToT RDRI

Broj:

Mjesto:

Na temelju članka 27. Pravilnika o dodatnoj edukaciji u području ranog rasta i razvoja djece
("Službene novine Federacije BiH", broj.....) federalni ministar zdravstva, izdaje

C E R T I F I K A T O USPJEŠNO ZAVRŠENOJ EDUKACIJI

.....
ime (ime roditelja) prezime

rođen-a
(dan, mjesec, godina) (općina) (država)

nakon uspješno završene edukacije dana stekao-la je pravo na izdavanje
certifikata kojim se potvrđuje znanje iz područja ranog rasta i razvoja djece za

Program edukacije za trenera u području rane detekcije i osnova rane intervencije

NOSITELJ EDUKACIJE

MINISTAR

.....

.....

Dodatak uz Certifikat o uspješno završenoj edukaciji – ToT RDRI

Pregled znanja i vještina, odnosno ishoda učenja/kompetencija stečenih tijekom Programa edukacije za trenera u području rane detekcije i osnova rane intervencije:

- Objasniti i primijeniti koncept rane intervencije kod djece s razvojnim poremećajima.
- Prepoznati i pratiti parametre rasta i razvoja djeteta te provoditi detaljnu procjenu istih.
- Provesti sveobuhvatnu, holističku i detaljnu procjenu razvoja djeteta u pet razvojnih područja uz korištenje razvojnih mjernih instrumenta.
- Izraditi individualni plan i program stimulacije (intervencije).
- Osmisliti, izraditi i periodično revidirati individualne programe rada za djecu u svih pet razvojnih područja.
- Primijeniti osnovne principe razvojnog i holističkog pristupa u intervenciji s djecom u riziku i djecom s identificiranim razvojnim poremećajima od rođenja do šeste godine, s fokusom na uzrast od rođenja do tri godine.
- Provesti praćenje (monitoring) provedbe individualnih planova i programa rada s djecom i njihovim obiteljima.
- Primijeniti teorijska i praktična znanja o osnovama različitih metoda rada s djecom s razvojnim poteškoćama.
- Primjeniti koncept redovite edukacije roditelja uz uključivanje roditelje u rad s djecom uključenom u programe detekcije i intervencije.
- Osmisliti i provesti edukaciju za roditelje uz korištenje stručnih materijala.

Prvítak 4.

Potvrda o završenoj edukaciji za unaprjeđenje znanja iz područja RRR

Broj:

Mjesto:

Na temelju članka 30. Pravilnika o dodatnoj edukaciji u području ranog rasta i razvoja djece
("Službene novine Federacije BiH, broj.....) nositelj edukacije izdaje

P O T V R D U
O USPJEŠNO ZAVRŠENOJ EDUKACIJI

.....
ime (ime roditelja) prezime

rođen-a
(dan, mjesec, godina)
(općina)
(država)

nakon uspješno završene edukacije dana stekao-la je pravo na izdavanje
potvrde o završenoj edukaciji za

unaprjeđenje znanja iz područja ranog rasta i razvoja djece.

NOSITELJ EDUKACIJE

.....